

uitwendigen en inwendigen tak. Alle vier vaatwonden dringen geheel door den wand van de vaten.

Het lijk vertoonde verder geen afwijkingen, zoodat de dood werd toegeschreven aan luchtembolie.

Amsterdam, 27 Februari 1910.

G. WALLER.

PECCAVI.

Na het ingezonden stuk van collega C. DELPRAT, dien ik ken als de verpersoonlijking van het geneeskundig fatsoen, en de daarop volgende belijdenis van den redacteur, collega H. BURGER, past mij, wat den vorm van mijn stukje betreft, een openlijk peccavi. Ik doe deze bekentenis van harte, omdat het mij werkelijk spijt, dat de inhoud van mijn schrijven, terecht of ten onrechte, wegens den zeer scherpen vorm er van kan worden verdonkeremaand.

Aan collega DELPRAT kan ik verder mededeelen, dat de bedoeling „om aan een collega eenige onaangenaamheden toe te voegen” bij mij evenveel weerzin wekt als bij hem. Indien hij de kern van mijn schrijven wil ontbolsteren uit de harde niet goed verteerbare schil, zal hij de overtuiging krijgen, dat aan mijn schrijven ten grondslag ligt de in den vorm blijkbaar ruwe maar daarom niet minder oprechte wil om op te komen tegen veel, wat ik niet goed acht.

Collega LANZ zal uit zijn wederwoord wel geleerd hebben, dat onder bepaalde omstandigheden een zachtzinnige stoffeering der gedachten soms moeilijk is. Indien hij zegt, dat ik „blijkbaar bij het lezen niets heb begrepen van zijn methode”, dan moet ik dit beamen; zoowel het leidend beginsel alsook de voordeelen er van ontgaan mij tot op heden. Wat betreft het „geheel afwijkende” nieuwe „beginsel van de eventueele verplaatsing der zaadstreng”, kan ik mededeelen, dat FOWLER dit beginsel volkomen identiek voor een kleine twintig jaar reeds heeft toegepast.

Dat in de bedoelde verplaatsing geen beginsel schuilt, zelfs niet schuilen kan, wil ik voorloopig hier niet uiteenzetten.

Wat verder aangaat de nieuweid van het „beginsel van het onmiddellijk afgaan op den breukzakhals”, sedert mijn prilste chirurgenjeugd herinner ik mij nooit een ander beginsel gekend en uitgevoerd te hebben. Het eenige onderscheid ligt misschien hierin, dat collega LANZ de bedekkende spierlaag stuk maakt, „dissocieert”, terwijl ik en waarschijnlijk de meeste chirurgen met mij die spierlaag intact laten en ze alleen met een stomp haakje op zijde laten houden.

Wat betreft „de kleine snede, die mij het meest schijnt te hebben gekriebeld”, kan ik mededeelen, dat ik bij de radikaal-operatie der liesbreuk beslist *geen lange huidsnede* maak en nooit gemaakt heb. Volgens mijn assistent, die beiden heeft zien opereeren, is mijn huidsnede niet grooter, dan die van collega LANZ.

Wanneer ik echter verneem, dat de snede in de aponeurose van den musc. obliqu. ext. (*dit is: „de kleine snede”,* waar in de „knoopsgatmethode” alles om draait,) zóó klein is, dat men niet meer kan zien, wat men doet, maar het natuurlijke oog moet vervangen door den vinger, dan zie ik hierin geen

voordeel maar een beslist nadeel. En inderdaad „kriebelt” het mij dan om te spreken niet van „de kleine snede” maar van „te kleine snede”.

Amsterdam, 26 Februari 1910.

A. OIDTMANN.

Professor LANZ is niet geneigd de opmerkingen van zijn collega OIDTMAN verder te beantwoorden. Deze zaak is hiermede voor ons blad geëindigd.

Redactie.

BRIEFWISSELING.

EIGENAAR GEZOCHT.

Prof. BOLK deelt ons mede, dat bij hem vier gebonden halve jaargangen van het *Tijdschrift* blijkbaar verkeerdelijk (door een binder?) zijn bezorgd. Zij zijn ter beschikking van den eigenaar.

Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Scholen voor zwakzinnigen.

De *Nederlandsche Staatscourant* n°. 46, 1910, bevat in een afzonderlijk bijvoegsel de regelen, door den minister van binnenlandsche zaken vastgesteld, die in acht te nemen zijn bij het toekennen van rijkssubsidie ten behoeve van gemeentelijke en bijzondere scholen voor zwakzinnigen, benevens een toelichting op deze regelen. Om voor deze subsidie in aanmerking te komen moet het leerplan der school ten minste omvatten de vakken *a—d* en *h—k* in art. 2 der lageronderwijswet genoemd, benevens *handenarbeid (slöjd)*. Op elk zestiental leerlingen moet een onderwijzer of onderwijzeres zijn; niet meer dan de helft van het personeel mag uit onderwijzeressen bestaan. De jaarwedde der onderwijzers(essen) moet ten minste *f* 1000.—bedragen. Als regel mogen geen kinderen ouder dan 15 jaar de scholen bezoeken; geen kinderen mogen afgewezen worden op grond van de godsdienstige gezindte der ouders; onvermogene leerlingen moeten van het betalen van schoolgeld geheel worden vrijgesteld, minvermogene gedeeltelijk worden vrijgesteld. De schoolbanken mogen niet meer dan één zitplaats bevatten en voor lichaams oefening en voor handenarbeid moeten afzonderlijke lokalen aanwezig zijn. Het subsidie wordt toegekend in den vorm van een bijdrage in de kosten voor het personeel en van een bijdrage in de kosten van schoollokalen.

Zwigelingenbescherming.

De *Nederlandsche Staatscourant* n°. 41, 1910, bevat het verslag der vergadering van het „Bureau permanent” der „Union internationale pour la protection de l'enfance du premier age”, gehouden te Budapest 28 Augustus 1909, uitgebracht door den gedelegeerde der Nederlandsche regeering, dr. D. L. VAN